

Sandsten. Längd 1,70 m., bredd 0,65–0,45 m. Inskriften är ristad på stenens upphöjda kantlist med ytterkanten som bas för runorna.

Inskrift:

✠ m ⁵ ræs ¹⁰ æ : . . . ris . . .

Till läsningen: Ristningen inledes på högra långsidan med ett litet tydligt georgskors. Efter 1 m är högra långsidans inskrift förstörd, endast mycket otydliga spår av runor kunna iakttagas. Efter rester av två huvudstavar vid kortändans början synas tre tydliga runor, 4–6 **ræs**, följda av otydliga spår av två huvudstavar (7–8). Ungefär vid mitten av kortändan står r. 9 **æ** följt av ett tydligt sk och därefter en hst. Efter en mindre lakun iakttages r. 11–13 **ris** samt ytterligare en hst. Resten av inskriften, som synbarligen sträckt sig ett stycke in på vänstra långsidan till ungefär motsvarande längd som på den högra, är alltför sliten för att tillåta en identifiering av de få, ytterligt svaga spåren av huggning som bestämda runtecken.

Ristningens skadade skick ger icke tillräckligt underlag för en tolkning. H. Jungner har visserligen antytt möjligheten, att inskriftens början skulle ha varit denna: *Mik a Boi præster*, men detta försök förblir dock till väsentlig del gissning.

47. Strö sn, kyrkan.

Pl. 37.

Litteratur: Dagens Nyheter ¹¹/₈ 1934; H. Wideen, En nyfunnen runsten (VFT 4: 7–8, 1934, s. 126 f.).

Äldre avbildning: Wideen a. a.

I Strö kyrkas tornbyggnad, på södra sidan av den sydvästra strävpelaren 0,62 m. över markytan, är en liten, fragmentarisk runsten inmurad. Tornet tillfogades kyrkan troligen mot medeltidens slut, strävpelaren vid tornet sannolikt på 1600-talet (Fischer).

Grå granit. Höjd 0,80 m., bredd 0,30 m. Stenens rot är avslagen, varvid även nedre, vänstra hörnet av själva ristningsytan gått förlorat. Det bortslagna stycket måste ha varit ganska långt. Ristningen är tydlig.

Inskrift:

. [:] ⁵ pansi : ¹⁰ uft : ¹⁵ hklak : ²⁰ mak : sin :

... [sten] *panssi æftir Haklang(?)*, *mag sinn*.

»... denna sten efter Haklång(?), sin frände.»

Till läsningen: Vid ristningens början urskiljas nederdelarna av två huvudstavar, 1–2, möjligen **in**. I det följande ordet, 3–7 **pansi**, äro övre delarna av de tre första runorna skadade. Endast svaga spår av bst till 3 **p** återstå i brottkanten. Till höger om r. 12 går upp mot följande runa en huggen linje i form av en **k**-bst, ända fram till hst i r. 13. Runan kan alltså ha varit en **k**-runa. Den allra nedersta delen av r. 13 är avslagen, större delen av bst t. h. om hst är dock bevarad. Runan kan ha varit **I**. H. Jungner har läst r. 12–13 **it**, såsom också framgår av den uppmålade bilden å pl. 37. Uppmålningen följer emellertid icke huggningen beträffande bst mellan huvudstavarna till r. 12 och 13, vilken i verkligheten har full anslutning till hst i r. 12, jfr bilden på den uppmålade stenen. Wideen läser dessa runor **kl**, men ger därefter namnet — med en viss tvekan — en icke acceptabel tolkning (Helge). 15 och 18 **k** äro icke stungna.

Om skrivningen **uft** för *æftir* se Vg 39.

R. 11–15 **hklak** motsvara snarast ack.-formen till mansnamnet *Haklangr* med utelämnat *a* i förleden

och *n* i efterleden. Namnet är känt från en dansk runinskrift, DR 219 (**haklaks** gen.), vidare som namn på en av Rolf Krakes krigare. Torbjörn hornklofi omtalar också i sin dikt om slaget vid Hafrsfjord en av kung Haralds motståndare, *Haklangr*, som fann döden i drabbningen. Av Snorre nämnes samme man *Þórir haklangr Kíotva sonr ens auðga*. Binamnsfunktionen är givetvis den ursprungliga. Om detta och andra dubbelbinamn se Lind i *ANF* 36 (1920), s. 308 f. Om ifrågasatt identifiering av *Þórir haklangr* med den danska runstenens *Haklangr* se H. Koht i *Edda* 15 (1921), s. 130 f.

48. Strö sn, kyrkogården.

Pl. 38.

Litteratur: T 22. P. A. Säve, Berättelse 1863, s. 83 (ATA, tr. i ATS 3, 1873, s. 147); C. J. Ljungström, Kinnefjerdings och Kållands härader (1871), s. 59; E. Fischer i Sveriges kyrkor, Västergötland 1: 1 (1913), s. 83; O. Sjögren, Sverige 4 (1933), s. 331; Handlingar 1934 och 1936 (restaureringsrapport) i ATA.

Äldre avbildningar: Säve, bläckteckning (i a. a.); O. Erlandsson, blyertsteckning (VFA), träsnitt (i T 22).

Runstenen står sedan 1936 rest på Strö kyrkogård, 10 m. NV om västra ingången till kyrkan, med ristningsytan vänd mot öster. Den upptäcktes 1851, räknat efter Säves uppgift 1863 »för tolf år sedan». Den befann sig då och intill 1936 utmed marken i södra kyrkogårdsmurens utsida.

Röd granit. Höjd 0,85 m., bredd 0,80 m. Övre delen är avslagen och förlorad. Det bevarade fotstycket innehåller endast början av minnesinskriften. Den ursprungliga stenen måste ha varit betydligt högre.

Inskrift:

: kuti : sti : stin : paš ...

5 10

Guti s[a]tti sten þann[s]i ...

»Gute satte denna sten ...»

Till läsningen: 1 **k** är ej stungen. Nedanför mitten av 10 **i** finns en naturlig, rund fördjupning. Av 14 **s** ser man hela nedre leden och ett stycke av den övre. Torin har samma läsning.

Om mansnamnet *Guti* se Sö 304.

49. Uvereds sn, Brokvarn.

Litteratur: B 963, L 1350. Ransakningarna 1667–1684 (tr. i VFT 4: 5–6, 1932, s. 117); J. Hadorph, Annotationskladd (i: J. Peringskiöld, Monumenta 9, delvis publ. som Reseanteckningar etc. 1669 och 1671 i VFT 2: 1, 1901, s. 73); S. Bornander [1672] (avskr. i J. P. Carlmark, Antiquiteter 1, Stifts- och Landsbibl., Skara); J. Peringskiöld, Monumenta 9, bl. 90; A. N. Settergren, Brev 11/11, 18/11 1870 t. K. Torin (VFA, negativt); K. Torin, Register 1875 (VFA); H. Wideen, Västsvenska vikingatidsstudier (1955), passim.

Avbildningar: E. Brenner, bläckteckning 1669 (i KB F m 27, s. 7), renritning (i KB F l 4 c, s. 27); J. Hadorph och P. Törnwall, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 963).

Runstenen är nu förkommen. Men redan från 1600-talet äger man uppgifter om densamma. J. Hadorph, som tydligen uppsökt stenen, noterar den med följande ord: »En Runsteen finnes wid Broquarn liggiandes wid vägen». *Ransakningarna* lämnar 1668 en något utförligare beskrivning av minnesmärket: »Nu finnes en Vthuggen sten Ved Broquurns Broende J Längden 2 aln 1 Quarter J Bredden 2 alnar. wppå huilken man med stor möda kan wpfinna thenna Skrift. [uppteckning] dhenne Stenen sägia the åltstegna fäderna, at the hafua hört sägias, honom tijth Satt wara till it Landmere teckn, effter dy 3 härader ther komma till sammans Skåningz Barna och Kållans herader.» Stenens belägenhet »vid Brokvarn» vitsordas av samtliga